OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

2014 Թ. ՀՈՒՆՎԱՐ-ՄԱՐՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻՆ ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐՈՒՄ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՎԱՆԱՁՈՐ

2014

Ըստ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի ուսումնասիրության արդյունքների՝ 2014 թվականի առաջին եռամսյակում ՀՀ զինված ուժերում գրանցվել է 11 միջադեպ, որի հետևանքով մահացել է 11 զինծառայող:

Նշված ժամանակահատվածում գրանցված մահացության 11 դեպքերից 4-ը հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով է, 1-ը՝ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտման, 3-ը՝ դժբախտ պատահարի, 3-ը՝ առողջական խնդրների և ոչ պատշաճ բժշկական ծառայության տրամադրման պատճառով:

Հարկ է նշել, որ 2013 թ-ի ամբողջ ընթացքում հրադադարի ռեժիմի խախտման հետեւանքով մահացել է 5 զինծառայող, իսկ 2014 թ-ի միայն առաջին եռամսյակում արդեն զոհվել է 4 զինծառայող:

11 միջադեպերից միայն 7-ի դեպքում է առկա պաշտոնական հաղորդագրություն:

Մահացության դեպքերից 4-ը տեղի է ունեցել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, 7-ը՝ Լեռնային Ղարաբաղի:

Ըստ հասանելի տեղեկատվության՝ 11 դեպքերից 8-ի առնչությամբ հարուցվել է քրեական գործ: Քրեական գործերից 3-ը հարուցվել է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով, 2-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ, 1-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որը պատճառել է էական վնաս, 1 դեպքի առիթով հարուցվել է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը (մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների նկատմամբ անփույթ կամ անբարեխիղճ վերաբերմունքը), որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ, 1 դեպքով՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն

անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ: Մյուս դեպքերում չի նշվում, թե արդյոք հարուցվել են քրեական գործեր և ինչ հոդվածներով:

Ըստ առկա տեղեկատվության հարուցված 8 քրեական գործերից 6-ը գտնվում են նախաքննության փուլում:

Ստորև ներկայացվում են մահացության դեպքերի վիճակագրական տվյալները 2014 թ-ի առաջին եռամսյակի համար, դեպքերի վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվությունը և դեպքերի նկարագրությունը:

2014 թ.մահացությունների պատճառը/հետևանքը

Աղյուսակ 1

Ամիս	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Սպանություն	Դժբախտ պատահար	Առողջական խնդիրներ	Միջադեպերի քանակը	Ընդամենը	Պաշտոնական հաղորդագրության առկայություն
		Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում					
Հունվար	2*			2	4	4	3
Փետրվար			1**	1	2	2	0
Մարտ	2	1	2**		5	5	4
Ընդամենը	4	1	3	3	11	11	7

**2014թ.հունվար ամսին հրադադարի ռեժիմի խախտման հետրանքով 5 զոհերից 1-ը աղրբեջական դիվերսիոն խմբի ներթափանցման հետրանքով է:*

***Փետրվար ամսին 1 և մարտ ամսին 2 զոհերից մեկը պայմանագրային զինծառայողներ են:*

Գծապատկեր 1.

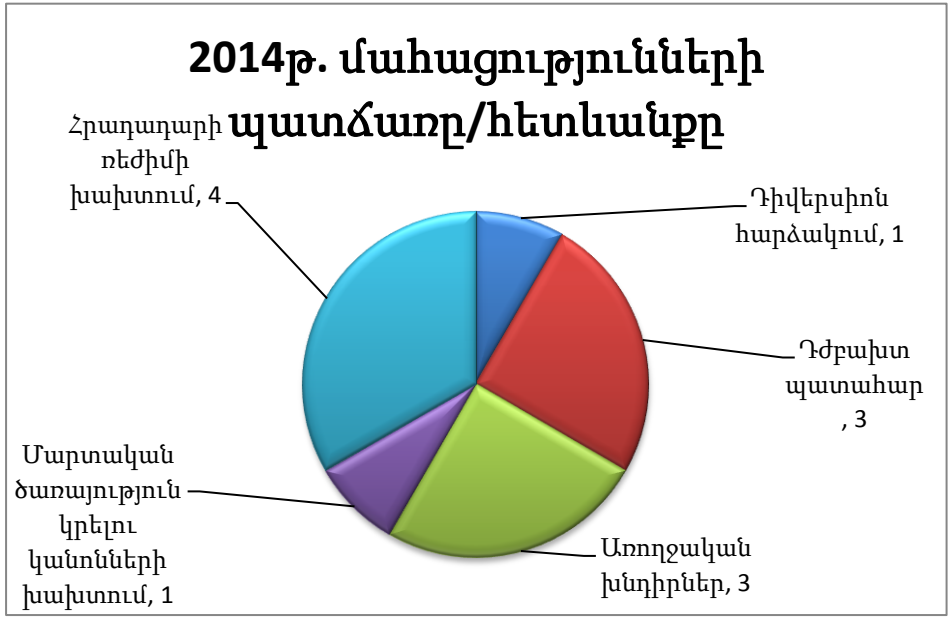

Գծապատկեր 2.

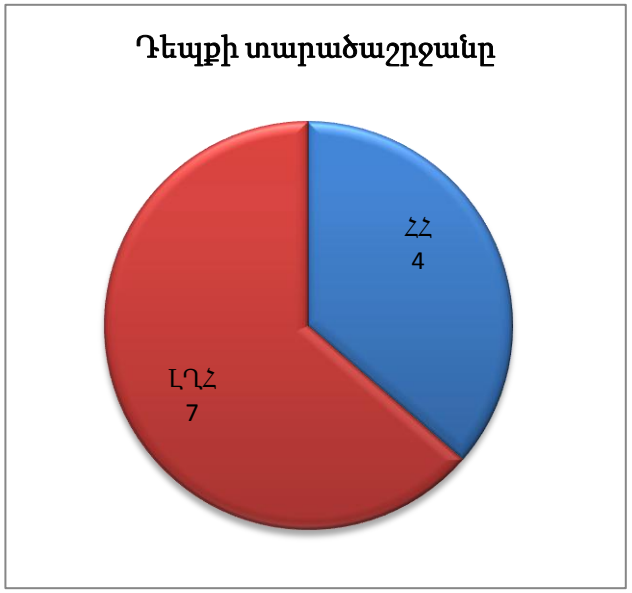

Մահացության դեպքերի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվություն

Աղյուսակ 2.

հ/հ	Անուն ազգանուն	Դեպքի տարեթիվը	Դեպքի տարած աշրջան	Դեպքի վայրը (քաղաք, գյուղ, հոսպոտալ, ճանապարհահատված...)	Զորամասը	Տեղեկատվության տարածման առաջնային աղբյուրը	Քրեական գործ հարուցող մարմինը	Քրեական գործի պաշտոնական որակումը	Դեպքի պատճառը	Որ փուլում է գտնվում գործը
1	Հայկ Մակարյան	15.01.2014	ԼՂՀ		ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկը	Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր.-ի 376 հոդվածի 1-ին մաս՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որը պատճառել է էական վնաս:	Առողջական խնդիրներ	Նախաքննություն
2	Արմեն Հովհաննիսյան	20.01.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի շփման գծի հյուսիսարևելյան (Ջրաբերդ) և հարավարևելյան (Կորգան) ուղղություններ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
3	Էդիկ Շահնազարյան	20.01.2013	ՀՀ	Վաղարշապատի հիվանդանոց		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 376 հոդվածի 2-րդ մաս՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Առողջական խնդիրներ	Նախաքննություն
4	Կարեն Գալստյան	28.01.2014	ԼՂՀ	Հյուսիսային ուղղությամբ (Մարտակերտի տարածք) տեղակայված զորամասի պահպանության տեղամասի մարտական դիրք	Մարտակերտի զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասը	Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն

5	Արշակ Զաղայան	12.02.2014	ՀՀ	Մուրացանի հոսպիտալ/«Արաբկիր» բժշկական կենտրոն	Արարատի զորամասերից մեկը	Ոչ պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 376 հոդվածի 2-րդ մասով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Առողջական /սուր թոքաբորբ/	Նախաքննություն
6	Գրիգորի Վարդանյան	26.02.2014	ՀՀ	Ստեփանավան-Լոռիբերդ ավտոճանապարհի 2-րդ կմ հատված	ՀՀ-ում ՌԴ զորամաս	Ոչ պաշտոնական	Լոռու մարզի քննչական բաժնի Ստեփանավանի քննչական բաժանմունք	ՀՀ քր.օր.-ի 242 հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներ՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	
7	Եսայի Եսայան	08.03.2014	ՀՀ	Երևան-Աշտարակ ճանապարհին՝ Քասախ գյուղի մոտ	Երևանամերձ զորամասերից մեկը	Ոչ պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	
8	Արման Ղուկասյան	19.03.2014	ԼՂՀ	Մարտակերտի մարտական դիրքեր	Մարտակերտի զորամասերից մեկ	Ոչ պաշտոնական	ՊՆ քննչական ծառայության	ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը (մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների նկատմամբ անփույթ կամ անբարեխիղճ վերաբերմունքը), որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքննություն

9	Գառնիկ Թորոսյան	24.03.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	
10	Արայիկ Բաբայան	27.03.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
11	Հարություն Սաֆարյան	31.03.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /նախնական տվյալներ՝ ականի պայթյունի հետևանքով/	Հետաքննություն

2014 թ. ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐՈՒՄ ԶԻՆԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ա. Հրադադարի ռեժիմի խախտում

1. Արմեն Հովհաննիսյան

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության տեղեկացմամբ 2014 թ. հունվարի 19-ի լույս 20-ի գիշերը դարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի շփման գծի հյուսիսարևելյան (Զրաբերդ) և հարավարևելյան (Կորգան) ուղղություններում արձանագրվել են հակառակորդի դիվերսիոն խմբերի ներթափանցման միաժամանակյա փորձեր: Բռնկված փոխհրաձգության արդյունքում հակառակորդի կողմից ստացած հրազենային վիրավորումից՝ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված մարտական դիրքում զոհվել է կրտսեր սերժանտ 1994թ. ծնված Արմեն Լևոնի Հովհաննիսյանը:[1]

Արմեն Հովհաննիսյանը զգուշացնելով իր ծառայակիցներին դիվերսանտների ներթափանցման մասին՝ սկսել է դիմադրությունը ադրբեջանցիների մեծ խմբի դեմ: Նույնիսկ ծանր վիրավորված լինելով՝ նա շարունակել է պայքարել: Հարազատների խոսքերով Արմենը վիրավորվել է 10-12 տեղից: Իսկ նրա մարտական ընկերները պատմել են, որ մոտ կես ժամ Արմենը միայնակ է դիմադրել թշնամուն և մի քանի հոգու կյանք փրկել:

Արմենի գործողությունների շնորհիվ հայկական ուժերը կարողացել են արագ կազմակերպվել և հետ մղել ադրբեջանակն դիվերսիոն խմբին:

Նախագահ Բակո Սահակյանի հրամանով Արմեն Հովհաննիսյանը հետմահու պարգևատրվել է «Արիության համար» մեդալով:

Արմեն Հովհաննիսյանին հուղարկավորել են Եռաբլուր զինվորական պանթեոնում: Նրան վերջին հրաժեշտ տալու էին եկել ծնողներն ու հարազատները, ընկերներն ու ծառայակիցները, զորամասի հրամանատարությունն ու Պաշտպանության նախարարության աշխատակազմի ներկայացուցիչները:[2]

---

[1] http://nkrmil.am/main/am/newsMore652.html

[2] http://www.panorama.am/am/current_topics/2014/01/22/armen-hovhannisyan/

2. Կարեն Գագիկի Գալստյան

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության հաղորդմամբ 2014 թ. հունվարի 28-ին հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական դիրքում հակառակորդի դիպուկահարի կողմից արձակված գնդակից գլխի հատվածում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել 1994 թ. ծնված զինծառայող Կարեն Գագիկի Գալստյանը: Կարեն Գալստյանի մահվան դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:

20-ամյա Կարենը զորակոչվել էր զինծառայության Սիսիանից և գարնանը պիտի տուն վերադառնար: Ըստ լրատվամիջոցների կողմից տարածված տեղեկատվության՝ Կարենը ընտանիքի 3-րդ զավակն էր, ուներ 3 եղբայր և մեկ քույր: Ընտանիքն ապրում է սոցիալապես ծանր պայմաններում:[3]

NEWS.am-ի հետ զրույցում Կարենի եղբայրը՝ Բաբիկ Գալստյանը, պատմել է, որ Կարենը սովորել է Սիսիանի գիշերօթիկ դպրոցում, որտեղ աշխատում է նրանց մայրը: Նա խոսել է Կարեն հետ դեպքի նախորդ օրը և հավաստում է, որ Կարենի տրամադրությունը բարձր էր, քանի որ մոտ 4 ամիս էր մնում ծառայության ավարտին:

Հարազատների խոսքով՝ Կարենը սիրում էր զինվորական համազգեստը և մտադրություն ուներ պարտադիր զինծառայությունն ավարտելուց հետո անցնել հիմնական զինվորական ծառայության:

Ըստ vorotan.am-ին Կարենի քրոջ պատմածի՝ Կարենը շատ ծանր է տարել մարտական դիրքերում ադրբեջանական դիվերսիայի հետևանքով հերոսաբար զոհված Արմեն Հովհաննիսյանի մահը, և միաժամանակ հպարտացել է նրանով: Հենց այդ է եղել պատճառը, որ նա հրաժարվել է այդ ժամանակահատվածում իրեն տրամադրված 12-օրյա արձակուրդից, պատճառաբանելով, որ չի կարող գնալ տուն հասգստանալ, երբ այնտեղ հերոսաբար զինվոր է մահացել:

---

[3] http://henaran.am/news_view.php?post_id=35245

ԼՂՀ նախագահ Բակո Սահակյանի հունվարի 30-ին հրամանագրով՝ ԼՂՀ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շարքային Կարեն Գալստյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով:

Նրա աճյունը ամփոփվել է Սիսիանի զոհված ազատամարտիկների պանթեոնում:

3. Գառնիկ Թորոսյան

Մարտի 24-ին՝ ժամը 09:50-ի սահմանում, ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական առաջադրանք կատարելու ժամանակ մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1992 թ. ծնված Գառնիկ Վահանի Թորոսյանը.[4]

Զինվորը Շիրակի մարզի Նահապետավան գյուղից էր: Զորակոչվել էր Արթիկի զինկոմիսարիատից:

Ըստ պաշտոնական տեղեկատվության՝ Գառնիկ Թորոսյանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով՝ սպանություն ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով: Միջադեպի մանրամասները պարզելու համար կատարվում է քննություն:[5]

4. Արայիկ Ռոմիկի Բաբայան

2014 թ-ի մարտի 27-ին՝ ժամը 13:10-ի սահմանում, ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական առաջադրանք

---

[4] http://nkrmil.am/main/am/newsMore672.html
[5] http://www.pastinfo.am/hy/node/36604

կատարելու ժամանակ մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1995թ. ծնված Արայիկ Ռոմիկի Բաբայանը.[6]

Մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով: Միջադեպի մանրամասները պարզելու համար տարվում է քննություն:

Դեպքի մասին այլ մանրամասներ դեռևս չեն նշվում:

Բ. Առողջական խնդիրների/ոչ պատշաճ բժշկական ծառայության տրամադրման հետևանքով մահվան դեպքեր

1. Հայկ Մակարյան

2014 թ-ի հունվարի 14-ի լույս 15-ի գիշերը ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկում հիվանդության պատճառով մահացել է զինծառայող, 1993թ. ծնված Հայկ Հովհաննեսի Մակարյանը:[7]

ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայության ավագ սպա Մերի Սարգսյանի փոխանցմամբ Հայկ Մակարյանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 1-ին մասով (ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որը պատճառել է էական վնաս):

NEWS.am-ին Հայկի ծանոթների փոխանցմամբ՝ նախնական տեղեկություններով, Հայկը ներքին օրգանների հետ կապված խնդիր է ունեցել, հունվարի 14-ի գիշերը նրան տեղափոխել են Ալաշանի հոսպիտալ, իսկ լույս 15-ի գիշերը մահացել է:

Պաշտպանության նախարարի խոսքերով՝ ըստ նախնական տեղեկությունների, Հայկ Մակարյանի մահվան պատճառը կայծակնային արագությամբ զարգացած մինինգիտն է: Ըստ նրա՝ զինծառայողը դիմել է բուժօգնություն ստանալու համար, սակայն ուշ է դիմել, և հնարավոր չի եղել նրան փրկել, քանի որ հիվանդությունը շատ արագ է զարգացել:[8]

---

[6] http://nkrmil.am/main/am/newsMore674.html
[7] http://nkrmil.am/main/am/newsMore648.html
[8] http://www.a1plus.am/1293479.html

«Հայկական ժամանակ» թերթի տվյալներով՝ Հայկ Մակարյանի մահվան փաստով նշանակված ծառայողական քննության արդյունքներով նկատողություն է հայտարարվել զորամասի բժշկական ծառայության պետին:[9]

2. Էդիկ Շահնազարյան

ՊՆ քննչական ծառայությունից NEWS.am-ին հայտնած տեղեկությունների համաձայն՝ 2014 թ-ի հունվարի 20-ին, ժամը 08-00-ի սահմաններում Վաղարշապատի հիվանդանոցում մահացել է ՀՀ ՊՆ N զորամասի պարտադիր ժամկետային զինծառայող Էդիկ Լյովայի Շահնազարյանը: Փաստի առնչությամբ հարուցվել քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգքրի 376-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը ծառայության նկատմամբ, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ:

Զինծառայողը բանակ էր զորակոչվել 2014 թ-ի հունվարի 13-ին՝ Նոյեմբերյանի զինկոմիսարիատից, ծառայության է անցել Էջմիածնի զորամասերից մեկում: Նա հասցրել է ծառայել ընդամենը մեկ շաբաթ:

«Առաջին լրատվական»-ի տեղեկացմամբ՝ Էդիկը Տավուշի մարզի Կոթի գյուղից էր: Կոթիի գյուղապետ Ֆելիքս Մելիքյանի խոսքերով՝ Էդիկն ուներ իրենից մեծ մեկ քույր և եղբայր: Նկարագրելով Էդիկին՝ նա նշեց, որ տղան կռվարար չէր, ընկերասեր էր, ակտիվ, տարեկիցների շրջանում հարգված և դաստիարակված երեխա էր:[10]

Զինծառայողի հայրը՝ Լյովա Շահնազարյանը, ասել է, որ ինքը որդու մահվան նախորդ օրը երեկոյան է խոսել որդու հետ: «Իրիկունը ժամը հինգին եմ խոսել, ասաց՝ լավ եմ պա, բայց մի երկու օրով ինձ սանչաստ են տանելու, վատ եմ զգում: Դա վերջն է եղել, հետո առավոտյան արդեն իմացանք, որ երեխան մահացել է»:[11]

Դեպքից մեկ ամիս անց Էդիկ Շահնազարյանի իրավահաջորդ, նրա հորեղբայր Շիրակ Շահնազարյանը, news.am-ին տված իր պարզաբանումներում նշել է, որ ըստ տարված քննության՝ զինվորի մահվան պատճառը պատվաստումն էր, որից հետո սրացում է եղել, սակայն բուժկետի պետը հավուր պատշաճի ուշադրություն չի դարձրել դրան: Նրա խոսքերով՝ Էդիկը գլխացավեր ու ջերմություն ուներ, որը

[9] http://news.am/arm/reviews/7967.html
[10] http://m.1in.am/arm/armenia_society_245406.html
[11] http://galatv.am/hy/news/dik-ahnazaryany-mahvan-naxord-ory-erekoyan-xosel-e-hor-het-heraxosov/

դեղերով փորձել է իջեցնել: Հարկավոր էր հսկողություն իրականցվեր բուժկետի պետի կողմից, այն ժամանակ, երբ հրամանատարը տարել է նրան բուժկետ, սակայն պետը ուշացրել է նրա հոսպիտալ տեղափոխումը: Զինվորի հորեղբոր խոսքերով՝ խնդիրն այն է, թե արդյոք հնարավոր կլիներ փրկել Էդիկին, եթե բժիշկը շուտ հասցներ զինվորին հոսպիտալ: Նա նաև հավելեց, որ ջերմության մասին իրենք հետո են իմացել: «Երեխան շուրջ 10 ժամ մնացել է բուժկետում, հետո բուժկետի պետը խոստովանել է, որ 39,9 աստիճան ջերմություն է ունեցել»,- ասել է Շիրակ Շահնազարյանը: «Նրա հետ բուժկետում պառկած մեկ ուրիշ ծառայողին հոսպիտալ են տարել, Էդիկին՝ ոչ»: Բուժկետի պետի խոսքերով՝ Էդիկի ջերմությունն իջել է, լավ է զգացել, այդ պատճառով նրան չեն տեղափոխել հոսպիտալ: Ըստ զինվորի հորեղբոր՝ Էդիկի փրկվելու հավանականությունը մեծ կլիներ, եթե նրան հոսպիտալ տեղափոխեին, քանի որ բոլոր հոսպիտալ տեղափոխվածները փրկվել են:[12]

Ըստ «Հայկական ժամանակ» թերթի տվյալների՝ ՀՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանի հրամանով հայտարարվել է խիստ նկատողություն զորամասի շտաբի պետին, հրամանատարի սոցիալ-իրավական գծով օգնականին, գումարտակի հրամանատարին: Թերթի տվյալներով՝ սույն գործով բուժծառայության պետի պաշտոնն իջեցվել է, իսկ զորամասին բուժկետի պետը ազատվել է պաշտոնից:

3. Արշակ Զադայան

2014 թ. փետրվարի 12-ին մի քանի օր բուժումից հետո Արաբկիրի հոսպիտալում մահացել է 1995 թ. ծնված Արշակ Զադայանը:[13] Արշակ Զադայանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը ծառայության նկատմամբ, որն անզգուշությամբ առաջացրել են ծանր հետևանքներ:[14]

Նա տառապում էր սուր թոքաբորբով: Արշակ Զադայանը զորակոչվել էր 2013 թ-ին՝ Գորիսի զինկոմիսարիատից: Նա Սյունիքի մարզի Վերինշեն գյուղից էր: Զինվորը ծառայել է Արարատում:

---

[12] http://news.am/arm/news/195441.html
[13] http://www.7or.am/am/news/view/63348/
[14] http://newsbook.am/?p=25861&l=am/erek+zinvorakan+hospitalum+mahacac+zinvori+mahvan+aritov+qreakan+gorc+e+harucvel

NEWS.am-ի տեղեկություններով՝ նա Պաշտպանության նախարարության զորքերի ծառայության վարչության պետի տեղակալի քրոջ որդին էր:

Մահվանից օրեր առաջ նա սուր թոքաբորբ ախտորոշմամբ տեղափոխվել է Մուրացանի հանրապետական զինվորական հոսպիտալ, սակայն տեսնելով, որ վիճակը վատանում է, նրան տեղափոխել են Արաբկիրի բժշկական կենտրոն, որտեղ էլ նա մահացել է:

NEWS.am-ի թղթակցի հետ զրույցում «Արաբկիր» բժշկական կենտրոնի պետ Արամ Ասատուրյանը նշել է, որ զինծառայողի մոտ առկա էր սուր թոքաբորբ, մահացության պատճառը՝ հիվանդության ագրեսիվությունն էր, «ինֆեկցիան շատ արագ է զարգացել, հնարավոր չեղավ փրկել նրա կյանքը»: Հոսպիտալի պետն ասել է, որ զինծառայողի տեղափոխման պատճառը սուր թոքաբորբի հետևանքով երիկամների շարքից դուրս գալն է եղել: Նա «Արաբկիր» ԲԿ-ում դիալիզ էր ստանում:[15]

«Փաստինֆո»-ի թղթակցի հետ զրույցում Արծրուն Հովհաննիսյանը նշել է, որ Արշակի մոտ հիվանդության գաղտնի շրջան է եղել այն ժամանակ, երբ նա գտնվել է արձակուրդում: Վերադառնալուն պես նրա մոտ հազ են նկատել և անմիջապես հոսպիտալացրել:

«Ազատության» հետ զրույցներում իրավապաշտպանները նշել են, որ թերահավատորեն էին վերաբերվում պաշտոնական այն հավաստիացումներին, որ զինվորն ամենայն հավանականությամբ արձակուրդում եղած ժամանակ դրսում է թոքաբորբով վարակվել, այլ ոչ թե զորամասում: Իրավապաշտպանների տեղեկություններով՝ վերջին շրջանում թոքաբորբը բանակում լուրջ խնդիր է դարձել, որի տարածման պատճառներից մեկն էլ նրանք համարում են ձմեռվա սառնամանիքին նորակոչիկներին 6-10 ժամ զինկոմիսարիատների դիմաց սառեցնելը:[16]

Այս մասին է վկայում նաև ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի կողմից դեռևս 2013թ. դեկտեմբերին (ձմեռային զորակոչի ընթացքում) հրապարակված հայտարարությունը՝ «Գյումրիում ևս զորակոչիկներին սպասեցնում են սառնամանիքին» վերնագրով, որտեղ ներկայացվում է կազմակերպության կողմից

[15] http://news.am/arm/news/193991.html
[16] http://www.azatutyun.am/content/article/25262764.html

ստացված ահազանգն այն մասին, որ Գյումրիի զինվորական կոմիսարիատում ավելի քան 50 զորակոչիկ և նրանց հարազատներ առավոտյան ժամը 9:30-ից սպասում են դրսում՝ սառնամանիքին՝ բուժզննություն անցնելու նպատակով և որ նրանց համար չեն ապահովվում պայմաններ՝ ներսում սպասելու համար:[17]

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի նախագահ, իրավապաշտպան Արթուր Սաքունցը «Առաջին լրատվական»-ի հետ զրույցում ասել է, որ, ըստ իր պարզած տեղեկությունների, տղան լիովին առողջ է զորակոչվել: Նրա խոսքով՝ Արշակը նույն խնդրով դեպքից առաջ մեկ անգամ արդեն եղել է հոսպիտալում: «Ակնհայտ է, որ լիարժեք բուժում չի իրականացվել, ինչի պատճառով էլ երկու ամիս անց տղան նորից հայտնվել է հոսպիտալում»,- ասել է Արթուր Սաքունցը:[18]

Դ. Դժբախտ պատահար

1. Գրիգորի Վարդանյան

2014 թ-ի փետրվարի 26-ին, ողբերգական ավտովթար է տեղի ունեցել Լոռու մարզի Ստեփանավան-Լոռիբերդ ավտոճանապարհի 2-րդ կմ հատվածում: Ստեփանավան քաղաքի բնակիչ, 29-ամյա Գրիգորի Վարդանյանը իր կողմից վարած BMW մակնիշի 81 RO 001 համարանիշի ավտոմեքենայով դուրս է եկել ճանապարհի երթևեկելի գոտուց և մի քանի պտույտ կատարելով՝ գլխիվայր շրջվել: Այս մասին տեղեկատվություն տարածվել է shamshyan.com-ի կողմից:[19]

Վարորդը տեղում մահացել է, իսկ ուղևոր՝ Ստեփանավան քաղաքի Վիրահայոց փողոցի բնակիչ, 28-ամյա Վահե Մելքոնյանը մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել է Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն:

Փաստի առթիվ ոստիկանության քննչական գլխավոր վարչության Լոռու մարզի քննչական բաժնի Ստեփանավանի քննչական բաժանմունքում հարուցվել է քրեական ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից

---

[17] http://hcav.am/events/հայտարարություն-գյումրիում-եւս-զորա/
[18] http://www.1in.am/arm/armenia_society_250677.html
[19] http://shamshyan.com/hy/article/140226101501/

ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ:

Գրիգորի Վարդանյանը եղել է Ռուսաստանի Դաշնության զորամասի պայմանագրային զինծառայող:

2. **Եսայի Եսայան**

Մարտի 8-ին Երևան-Աշտարակ ճանապարհին՝ Քասախ գյուղի մոտ, ժամը 00.00-ի սահմաններում անձնական մեքենայով վթարի ենթարկվել և մահացել երևանամերձ զորամասերից մեկում ծառայող, ենթասպա Եսայի Վարուժանի Եսայանը: Դեպքի մասին տեղեկություններ է տարածել NEWS.am լրատվական կայքը:[20]

Դեպքի վերաբերյալ այլ մանրամասներ չեն նշվում:

3. **Հարություն Սաֆարյան**

ԼՂՀ ՊՆ մամուլի ծառայության փոխանցմամբ մարտի 31-ին դարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական առաջադրանք կատարելու ժամանակ ականի պայթյունի հետևանքով մահացու վիրավորում է ստացել 1987թ. ծնված ավագ լեյտենանտ Հարություն Գառնիկի Սաֆարյանը:

Միջադեպի մանրամասները պարզելու համար տարվում է քննություն: [21]

Դեպքի մասին հետագա տեղեկություններ տարածվել են լրատվամիջոցների կողմից, որոնցում մասնավորապես նշվում է, որ լեյտենանտը մահացել է ականի պայթյունի հետևանքով:[22]

Դեպքի մասին այլ տեղեկություններ չեն հաղորդվում:

---

[20] http://news.am/arm/news/197996.html
[21] http://nkrmil.am/main/am/newsMore676.html
[22] http://galatv.am/hy/news/shpman-gcum-ews-mek-zincarayogh-e-zohvel/

Ե. Սպանություն

Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում

1. Արման Ղուկասյան

2014 թ-ի մարտի 19-ին ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի շփման գծի հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական խնդիր կատարելու ժամանակ մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1994թ. ծնված Արման Արտյուշայի Ղուկասյանը:[23] *Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը (մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների նկատմամբ անփույթ կամ անբարեխիղճ վերաբերմունքը), որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ: Գործի շրջանակներում ընթանում է նախաքննություն:*[24]

26-ամյա Վարազդատ Զաքարյանը, որը NEWS.am-ի տվյալներով Արագածոտնի մարզի Սուսեր գյուղից է, վիրավորվել է և տեղափոխվել Ստեփանակերտի հոսպիտալ: Դեպքը տեղի է ունեցել Մարտակերտի մարտական դիրքերում:

Մահացած 20-ամյա զինվորը բանակ էր զորակոչվել 2012 թ-ի աշնանը: Նա Գորիսի Տեղ գյուղից էր, տան միակ արու զավակը, ըստ գյուղապետ Սաղաթել Գալստյանի ուներ իրենից փոքր երկու քույր: «Իր արձակուրդ գալու ժամանակն էր, հենց դեպքի օրը պետք է թուղթը տային, որ հաջորդ օրը գար արձակուրդ, զանգել էր տնեցիքին ասել, որ արձակուրդ է գալու, բայց դեպքը եղել է»,-ասել է գյուղապետը: Նա նաև նշել է, որ Արմանը շատ համեստ, խելացի, աշխատասեր երիտասարդ էր, դպրոցն ավարտելուց հետո անմիջապես մեկնել էր ծառայության: Սաղաթել Գալստյանն ասաց նաև, որ ընտանիքը սոցիալապես վատ պայմաններում է ապրում, «ոչ մեկ չի աշխատում, հազիվ յոլա են գնում»:[25]

---

[23] http://nkrmil.am/main/am/newsMore669.html
[24] http://news.am/arm/news/199959.html

[25] http://news.am/arm/news/199959.html

«Ժողովուրդ»-ի տեղեկություններով՝ զինվորները միմյանց շփոթել են հակառակորդի հետ, ինչի հետևանքով դիրքերում հնչել է կրակոց:

Ըստ զինվորի հարազատներից մեկի կողմից Armlur.am-ին հայտնած տեղեկությունների՝ դեպքը անփութության հետևանք է: Զինվորի հորեղբայրը պատմել է. «Դիրքի զինվորներն ուրիշ չաստից եկած զինվորներ են եղել: Եկել, իմացել են, որ էնտեղ շինարարական աշխատանքներ են կատարվում: Պոստը փոխելու ժամանակ եկել են աջ թևի վրա: Մեր երեխան ու մի աֆիցեր խրամատի մեջ են եղել, մի զինվոր էլ խրամատից դուրս գործ անելիս ա եղել: Իմացել են՝ թուրք ա, ըտենց 40 հատ պատրոն միանգամից կրակել են նրանց վրա»:[26]

Մեյրան Օհանյանի հրամանով՝ Արման Ղուկասյանի մահվան դեպքով նշանակվել է ծառայողական քննություն: NEWS.am- տեղեկություններով՝ քննության արդյունքում զորամասի հրամանատարական կազմի մի շարք ներկայացուցիչներ կենթարկվեն խիստ պատիժների, չեն բացառվում նույնիսկ պաշտոնանկությունները:

[26] http://armlur.am/136486/